

ת"פ 26087/05/16 - מדינת ישראל נגד מהדי בסל

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 26087-05-16 מ"ת 26099-05-16

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	מהדי בסל, (עציר) ע"י ב"כ עו"ד חנא בולוס

גזר דין

העבירות בהן הורשע הנאשם

הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן אשר סומן באות ב'. הסדר הטיעון התייחס אך ורק לכתב האישום בו הודה הנאשם והוסכם כי כל צד יטען לעונש כפי שימצא לנכון.

על פי עובדות כתב האישום בו הודה הנאשם הוא רכש תת מקלע ומחסנית בכפר ברטעה, הוביל את הנשק לכפר מגוריו, ג'דידה מכר, בהמשך מסר את הנשק לאחרים ובסופו של יום קיבלו שוב לחזקתו להסתירו במקום מחבוא. בהתאם, הורשע הנאשם בעבירות הבאות: רכישת נשק - עבירה לפי סעיף 144(א) רישא + סיפא לחוק העונשין; החזקה נשיאה והובלת נשק - עבירות לפי סעיף 144(א)+(ב) רישא + סיפא לחוק העונשין.

הטיעון לעונש

ב"כ המאשימה לא הביאה ראיות לעונש, למעט גזר דין בהרשעה קודמת בת"פ 52044-05-13 של בית המשפט המחוזי בחיפה. שם הודה הנאשם כי יצר ביחד עם אחר בקבוקי תבערה והשליכם לעבר רכב בכביש בגליל. הוא הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה; קשירת קשר לפשע, ייצור נשק ונשיאת נשק. נגזר עליו עונש של 36 חודשי מאסר, מהם 26 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועוד 10 חודשי מאסר מותנה בעבירות בהן הורשע. המאסר המותנה חל על הרשעתו בפני.

ב"כ המאשימה ציינה כי העבירות בתיק זה נעברו כשלושה חודשים לאחר שהנאשם שוחרר ממאסרו הקודם. נסיבה זו נזקפת לחובתו. מעבר לאמור, ולעונש המאסר המותנה שלא הרתיעו, עותרת המאשימה להחמיר בעונשו בשים לב למסוכנות הנגרמת לציבור מעבירות הנשק. כאשר מביאים בחשבון את סוג הנשק, תת מקלע, ואת מכלול הנסיבות, עותרת המאשימה לגזור על הנאשם עונש של בין שלוש לחמש שנות מאסר, אליו יתווסף המאסר המותנה שיופעל במצטבר.

ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם הודה מיד במיוחס לו, וביקש לזקוף את הודאתו לזכותו. עוד ציין את הקושי שגרמה התנהגות הנאשם ומעצרו למשפחת הנאשם. בעת מעצרו נפטר האב והנאשם לא יכול היה להשתתף בטכס קבורתו. בנוסף ציין הסניגור את אמו הקשישה של הנאשם התלויה בו וזקוקה לעזרתו. על מצבה של המשפחה והקושי הרב שנגרם לה, בהיבטים שונים, העיד, מטעם הנאשם, ראש המועצה המקומית ג'דידה מכר שהביע רצון לסייע לנאשם בשיקומו ובהסדרת עבודה עבורו וכן תיאר את מצוקת משפחתו.

בנוסף טען ב"כ הנאשם לעניין המעצר הממושך בו שהה הנאשם, לרבות כאשר נעצר והוחזק במתקן מעצר של שירות הביטחון הכללי. הסניגור הדגיש את תנאי המעצר הקשים כשיקול להקלה בעונש. בהתאם עתר הסניגור לגזירת עונש מאסר במתחם שבין מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות לבין מעצר לתקופה של שלוש שנים וביקש להקל בעונש ככל שניתן ולהפעיל את המאסר המותנה בחופף לעונש המאסר שייגזר, ולו באופן חלקי.

הנאשם הביע חרטה וביקש להקל בעונשו כך שיוכל לחזור לבית אמו ולסייע לה במצוקתה.

שיקולי בית המשפט לעניין הענישה

קביעת מתחם העונש ההולם

בבואו של בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, עליו להביא בחשבון את העונש הקבוע בחוק למעשים שבגינם הורשע הנאשם, חומרת נסיבות המקרה ומכלול הנתונים הקשורים למעשה ולמבצע העבירה. מתחם העונש ההולם משקף קביעה ערכית לעונש ראוי, ואינו משקף, בהכרח, את הענישה המקובלת והרווחת בפסיקה קודמת, ובמיוחד בפסיקה שקדמה לכניסתו לתוקף של תיקון 113 לחוק העונשין.

הנאשם הורשע, כאמור לעיל, בעבירות שהעונש המרבי הקבוע בחוק בגינן, הוא שבע שנות מאסר, בגין עבירה של רכישת נשק - עבירה לפי סעיף 144(א) רישא + סיפא לחוק העונשין; 10 שנות מאסר בגין עבירה של החזקה נשיאה והובלת נשק - עבירות לפי סעיף 144(א)+(ב) רישא + סיפא לחוק העונשין. המעשים נשוא כתב האישום בו הודה הנאשם נפרשו, למעשה, על משך מספר ימים בזירות שונות. עם זאת, ולצורך גזירת הדין, סבור אני כי במקרה זה יש לראות בעבירות כאילו בוצעו באירוע אחד, חמור לכשעצמו.

הערך החברתי שנפגע

הנאשם רכש נשק מסוג תת מקלע ומחסנית. כל זאת בלא רישיון להחזקת נשק ובניגוד לחוק. הנשק הובל לכפר מגוריו, הוסתר, נמסר לאחרים לשימוש והוסתר שוב. לא ידוע כי בוצעה בנשק זה או בסיועו עבירה כל שהיא. עם זאת רכישת נשק מסוג זה, הסתרתו ומסירתו לאחרים, מסכנת את שלום הציבור ואת בטחונו. אין צורך להרחיב בתיאור האפשרויות לשימוש פלילי או בטחוני בנשק מסוג תת מקלע והסיכון שעלול להתממש כתוצאה מכך.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה הן נסיבות מחמירות. הנאשם יצר קשר עם גורם פלילי אחר, נסע אליו, רכש בצורה בלתי חוקית את הנשק ושילם תמורתו. בהמשך הוביל ונשא את הנשק לכפר מגוריו, שם הסתיר אותו תוך שהוא משתף אחרים ומאפשר שימוש בנשק. מדובר בנסיבות היוצרות מכפיל לעוצמת המסוכנות שיש במעשים ובשימוש האפשרי בנשק. כל אלו מהווים נסיבות לחומרה. הלכה היא כי "הניסיון מלמד שנשק אשר מקורו מפוקפק, לאחר שהוא יוצא מידי המחזיק בו, מוצא את דרכו לידיים עברייניות או למפגעים למיניהם, והרי אלה גם אלה כבר הוכיחו כי אין הם מהססים להשתמש בו גם במקומות סואנים, וגם כאשר ברור להם כי עלולים להיפגע מהירי אנשים תמימים שנקלעו לזירה בדרך מקרה" [ע"פ 5833/07 ח'ורי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 18.11.2007]; ראו גם ע"פ 9543/09 רחאל נ' מדינת ישראל, פסקה ח' (פורסם בנבו), 19.1.2010]; ע"פ 2251/11 נפעא נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) פסקה 5 (4.12.2011); ע"פ 1768/14 בהא גנאיים נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) פסקה 11, (22.7.2014).

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

לחובתו של הנאשם עבר פלילי הכולל, כפי שפורט בטענות לעונש לעיל, הרשעה קודמת בת"פ 52044-05-13 של בית המשפט המחוזי בחיפה. שם הודה הנאשם כי יצר ביחד עם אחר בקבוקי תבערה והשליכם לעבר רכב בכביש בגליל. בגין הרשעה זו נגזרו עליו, בין היתר, גם עשרה חודשי מאסר מותנה על עבירות שבביצוען הורשע כעת. את העבירות נשוא כתב אישום זה ביצע שלושה חודשים לאחר שסיים לרצות את מאסרו הקודם. נסיבות אלו מצביעות על העדר הפנמה ומעבר לחובה להפעיל את המאסר המותנה, בהתאם לחוק, יש בהן גם כדי להוות נסיבות לחומרה ביחס לגזירת דינו בגין העבירות שבביצוען הורשע.

לזכותו של הנאשם עומדת הודאתו בביצוע העבירות ונטילת האחריות ושיתוף הפעולה עם גורמי החקירה. על אלו אוסיף את נסיבות מעצרו כפי שפורטו בטענות בא כוחו וכן את העובדה שבעת מעצרו נפטר אביו ואחותו נישאה לבחיר ליבה. לנאשם לא ניתנה האפשרות להשתתף בהלוויית אביו והוא גם לא זכה לקחת חלק בחתונת אחותו. מעדות ראש המועצה, כפי שפורטה לעיל, ניתן היה ללמוד גם על הסבל שנגרם למשפחתו של הנאשם כתוצאה ממעצרו והקושי שיש לאמו הקשישה בעת העדרו מהבית. נסיבות אלו, ביחד עם גילו הצעיר, יובאו בחשבון במסגרת מכלול השיקולים.

מתחם העונש ההולם

בהביאי בחשבון את כל האמור לעיל, ואת העובדה שמדובר בשתי עבירות שונות שביצוען התרחש על פני זירות שונות ולמשך זמן, סבור אני כי מדובר בנסיבות מחמירות שיש בהן כדי להשפיע על קביעת המתחם. המאשימה הציעה מתחם שבין שלוש לחמש שנות מאסר, זאת ביחד עם עונש מאסר מותנה וקנס מרתיעים. אציין כי המתחם שהוצע אינו מחמיר ובוודאי שאינו חורג לחומרה ביחס לענישה המקובלת והראויה במקרים דומים. ראו למשל:

ע"פ 1768/14 בהא גנאיים נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) [22.7.2014] - שם נגזר עונש של 36 חודשי מאסר;

ע"פ 2251/11 נפעא נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) [4.12.2011] - שם נגזר עונש של 46 חודשי מאסר;

ע"פ 5900/15 מעוז נ' מדינת ישראל (10.5.16) - שם נגזר עונש של 34 חודשי מאסר.

ער אני לעובדה כי נסיבות המקרים בכל אחד מפסקי הדין שונות ואולם עניינם של כולם ברכיבים של רכישת או מכירת נשק בלתי חוקי, נשיאתו והובלתו ומתן אפשרות לאחרים לעשות בו שימוש. בית המשפט העליון כבר הבהיר כי נסיבות אלו מצדיקות ומחייבות החמרה בענישה [ע"פ 4460/11 **מדינת ישראל נ' פאיד** (פורסם בנבו) [28.11.2011]; ע"פ 1332/04 **מדינת ישראל נ' פס**, פ"ד נח(5) 545, 541 (2004); ע"פ 8012/04 **מתאני נ' מדינת ישראל**, (פורסם בנבו), [16.11.2005].

בנסיבות המקרה אני מאמץ את מתחם הענישה שהציעה המאשימה, שבין שלוש (3) לחמש (5) שנות מאסר, שלטעמי משקף את נסיבות המקרה וחומרנו.

סטייה מהמתחם ומהעונש ההולם

העובדה שהעבירות בוצעו כשלושה חודשים לאחר שחרור ממאסר קודם וכאשר גם מאסר מותנה משמעותי אינו מרתיע מביצוע העבירות, כל אלו מלמדים כי אין בפני אדם צעיר המגלה רצון אמיתי לשינוי אורחות חיים. בחירתו המודעת בעבריינות מצביעה כי בעת הזו אין פניו לשינוי ולשיקום. מכאן שאין מקום לסטות מהמתחם מטעם זה.

לא מצאתי במקרה שבפני גם עילות לסטייה לחומרה ממתחם העונש ההולם, הגם שהעובדה שהנשק נמסר לאחרים לשימוש, היא נסיבה לחומרה.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם

בהביאי בחשבון את מכלול הנתונים, כפי שפורטו, אני מעמיד את עונשו של הנאשם בגין העבירות בהן הורשע כמפורט בכתב האישום על ארבע וחצי שנות מאסר, מהן שלוש וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל (שהם ארבעים ושניים חודשי מאסר) וזאת מיום מעצרו. יתרת תקופת המאסר למשך שנה (12 חודשים) תהיה על תנאי. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור העבירות בהן הורשע וכן כל עבירה בנשק וזאת בתוך שלוש שנים ויורשע בגינה.

הצטברות העונשים

כנגד הנאשם תלוי ועומד עונש של מאסר מותנה בן 10 חודשים שהוטל עליו ושעניינו במספר עבירות שבהן גם עבירה של נשיאת נשק, בה הורשע כעת. אמנם הנסיבות העובדתיות של נשיאת הנשק בגינה הוטל עליו המאסר המותנה שונות מאלו שבכתב האישום הנוכחי, ואולם אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשה או מעילות הפעלת המאסר המותנה. העובדה שהעבירות נשוא כתב האישום הנוכחי נעברו כשלושה חודשים לאחר שסיים הנאשם לרצות מאסר קודם, ולמעשה בראשית תקופת תחולתו של המאסר המותנה, נזקפות לחובתו.

בנסיבות אלו, ובהתאם להוראות סעיף 55 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, יש להורות על הפעלת המאסר המותנה. לא מצאתי בפני נימוקים ראויים, כמצוות סעיף 58 לחוק העונשין, המצדיקים לחרוג מהכלל ולהורות כי העונש המותנה שהופעל לא ירוצה במצטבר למאסר שנגזר.

אשר על כן אני מורה כי עונש המאסר המותנה בן 10 חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ 52044-05-13 של בית המשפט המחוזי בחיפה יופעל וירוצה במצטבר לעונש שנגזר בגין העבירות שבביצוען הורשע הנאשם בכתב האישום שבפני.

סיכום הענישה וגזר הדין

בסיכומו של דבר אני גוזר את דינו של הנאשם כדלקמן:

בגין העבירות שבביצוען הורשע בכתב האישום שבפני אני גוזר עליו ארבע וחצי שנות מאסר, מהן שלוש וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל (שהם 42 חודשי מאסר). יתרת תקופת המאסר למשך שנה (12 חודשים) תהיה על תנאי. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור העבירות בהן הורשע וכן כל עבירה בנשק וזאת בתוך שלוש שנים וירשע בגינה.

בנוסף, אני מורה כי עונש המאסר המותנה בן עשרה (10) חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ 52044-05-13 של בית המשפט המחוזי בחיפה יופעל וירוצה במצטבר במלואו לעונש שנגזר בגין העבירות שבביצוען הורשע הנאשם בכתב האישום שבפני.

סה"כ ירצה הנאשם חמישים ושניים (52) חודשי מאסר שמניינם מיום 20.4.2016, מועד מעצרו.

בנסיבות העניין, בשים לב לעונש המאסר שנגזר, לא מצאתי לנכון לגזור על הנאשם קנס כספי שיפול לנטל על משפחתו.

הוסברה לנאשם זכותו לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ו חשוון תשע"ז, 16
נובמבר 2016, במעמד הנאשם
וב"כ הצדדים.
ר. שפירא, סגן נשיא